

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๖๗ ก วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ หน้า ๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรม และการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มีบริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ หมวด และ บทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยาม “การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” หมายความว่า การให้บริการตรวจพิสูจน์ ให้ทราบความจริงโดยนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และการแพทย์มาใช้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนิน กระบวนการยุติธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด “ข้อมูล” หมายความว่า ข้อมูลที่ได้มาจากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ “สถาบัน” หมายความว่า สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม “ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรี ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒. การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (หมวด ๑)

๒.๑ กำหนดให้สถาบันมีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้ รวมถึงช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวก และการทะเลาะวิวาท ตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ การส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้าน

นิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน การร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์การระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐ ในการวิจัยและพัฒนาเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (มาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลัก วิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด (มาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการด้าน นิติวิทยาศาสตร์ (มาตรา ๗)

๓. ข้อมูล (หมวด ๒)

๓.๑ กำหนดให้ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ถือเป็นความลับ โดยสถาบัน นิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำกับการ ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด (มาตรา ๘)

๓.๒ กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ผู้ร้องขอรับบริการ เท่านั้น เว้นแต่กรณีการเปิดเผยข้อมูลตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยข้อมูลตามมติของคณะกรรมการกำกับการ ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก (มาตรา ๙)

๔. คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (หมวด ๓)

๔.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายแพทย์สภา ผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ห้าคน เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ของ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๑๐)

๔.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๑๑)

๔.๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี (มาตรา ๑๒)

๔.๔ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ (มาตรา ๑๓)

๔.๕ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่ในระหว่างที่ยังไม่ครบวาระไม่ว่าจะ เป็นการแต่งตั้งเพิ่มหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ กรรมการอื่น (มาตรา ๑๔)

๔.๖ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ในการ กำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดขอบเขตของผู้ที่ เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน และหลักเกณฑ์ วิธีการงดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล กำหนดแนวทางในการส่งเสริม การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ภาคเอกชน และกำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้าน นิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และกำหนดเกี่ยวกับการประชุมและการลงมติของ คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

๔.๗ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มอบหมาย (มาตรา ๑๗)

๕. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้ในระหว่างที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ยังมิได้กำหนด มาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ใน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๘)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ